

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	H. Kraaij	Datum	25 mei 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	4223780/20230526/HK
E-mail	h.kraaij@utrecht.nl	Onderwerp	Terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Windpark Rijnenburg en Reijerscop
Bijlage(n)	6	Beleidsveld	Energie

Geachte leden van de raad,

Utrecht werkt aan de overstap naar duurzame energie door bronnen en gebouwen te verduurzamen en de energie-infrastructuur daarop aan te passen. Daarmee leveren we een bijdrage aan het bestrijden van de wereldwijde klimaat- en energiecrisis. In deze brief informeren wij u over de [terinzagelegging](#) van het ontwerpbestemmingplan Windpark Rijnenburg en Reijerscop.

Windenergie in Rijnenburg in het kort

In de polders Rijnenburg en Reijerscop ligt voor onze gemeente het grootste potentieel om duurzame energie op te wekken met windmolens en zonnevelden. Op [9 juli 2020](#) heeft uw raad hiervoor een Visie en een Uitnodigingskader vastgesteld. Op [19 februari 2021](#) bent u geïnformeerd over de selectie van het consortium Rijne Energie c.s. als initiatiefnemer en op [10 december 2021](#) en [21 april 2022](#) bent u geïnformeerd over de planologische procedure, inclusief de milieueffectrapportage (m.e.r.). In het coalitieakkoord 2022-2026 staat dat we in Rijnenburg kiezen voor het ontwikkelen van een combinatie van permanente energieopwekking (in het noorden) en woningbouw (in het midden en zuiden). Dit betekent dat we blijven werken met de kaders die door uw raad zijn vastgesteld voor het energielandschap en tegelijkertijd de planontwikkeling voor woningbouw voorbereiden. Op [7 september 2022](#) bent u geïnformeerd over het voorontwerp voor het energielandschap en de vergunningaanvraag voor vier windmolens Rijnenburg en Reijerscop door Rijne Energie.

Het plan

Het plan is de realisatie van drie windmolens in Rijnenburg en één in Reijerscop van maximaal 270 meter tiphoogte met bijbehorende voorzieningen en (permanente) toegangswegen. Onderdeel van het plan is de compensatie van 0,5 hectare stedelijke groenstructuur die verloren gaat door de aanleg van een toegangsweg (zie bijlage verbeelding bestemmingsplan). Met de vier windmolens wordt jaarlijks 90 GWh duurzame elektriciteit geproduceerd, waarmee 27.000 huishoudens voorzien kunnen worden van duurzame elektriciteit. Daarmee realiseren we circa 20% van ons gemeentelijke bod voor de Regionale energiestrategie (RES U16).

Het is onze wens dat het huidige plan uitgroeit tot een groter plan met meer windmolens en of zonnevelden. Dit grotere plan kan er alleen komen als Rijne Energie c.s. en grondeigenaren hierover overeenstemming bereiken. Tot die tijd gaan we door met de huidige procedure. Omdat we urgentie voelen om resultaten te boeken in de energietransitie en aan Rijne Energie c.s. verplicht zijn om conform vastgesteld beleid mee te werken aan hun plannen. De deur blijft open voor initiatieven voor windmolens en zonnevelden die passen binnen de door uw raad vastgestelde kaders.

Wij weten dat er doorlopend gesprekken gevoerd worden tussen grondeigenaren en Rijne Energie c.s. over extra windmolens en zonnevelden, maar tot op heden hebben wij nog geen concrete voorstellen mogen ontvangen. Hoe het planproces voor eventuele aanvullende plannen er uit komt te zien, is afhankelijk van de inhoud van de plannen en het moment waarop ze worden ingediend. Wij kunnen het lopende planproces alleen aanpassen of stoppen als Rijne Energie c.s. dat aan ons vraagt. Conform deze kaders en het [selectiebesluit](#) van ons college is Rijne Energie c.s. de enige partij die windmolens kan ontwikkelen. Elk nieuw plan zullen we toetsen aan het door uw raad vastgestelde uitnodigingskader, wettelijke kaders en verenigbaarheid met lopende planprocedures.

De planologische besluiten

Er zijn verschillende besluiten nodig om het plan mogelijk te maken. Dat gebeurt in drie fasen, waarvan we nu de tweede fase in gang zetten. Voor de eerste fase heeft u op 11 april een raadsvoorstel ontvangen.

Fase 1: Coördinatie

In de eerste fase besluit de gemeenteraad over het coördineren van het bestemmingsplan met de omgevingsvergunning en de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Door deze coördinatie kunnen we een samenhangende, overzichtelijke en snellere procedure doorlopen, waaronder één mogelijkheid tot beroep voor alle gecoördineerde besluiten bij één rechterlijke instantie (de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State). Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht blijft daarbij bevoegd gezag voor het afgeven van de ontheffing Wnb.

Fase 2: Bestemmingsplan

In de tweede fase besluit de gemeenteraad over de wijziging van het bestemmingsplan. In dit bestemmingsplan worden de locaties van de windmolens en toegangswegen bestemd. Ook worden in het bestemmingsplan regels opgenomen voor onder andere de afmetingen van de windmolens en de beperking van geluid en slagschaduw. Wij hebben een anterieure overeenkomst afgesloten met Rijne Energie c.s. waarin privaatrechtelijke afspraken zijn opgenomen zoals het verhaal van planschade op Rijne Energie c.s.. Fase 2 bestaat uit zes stappen:

- a. Collegebesluit over terinzagelegging ontwerp bestemmingsplan (alle documenten die horen bij de besluitvorming in deze stap zijn bijgesloten bij deze brief);
- b. Zienswijzeperiode van zes weken op bestemmingsplan, omgevingsvergunning en de ontheffing Wnb;
- c. Verwerken van zienswijze in reactienota en waar nodig aanpassing van de besluiten en de onderliggende onderbouwing;
- d. Collegebesluit over raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan;
- e. Raadsbesluit bestemmingsplan;
- f. Publicatie besluiten omgevingsvergunning en de ontheffing Wnb.

Deze fase kan parallel lopen met fase 1 zolang het raadsbesluit voor fase 1 maar eerder genomen wordt dan het raadsbesluit voor fase 2.

Fase 3: Definitief ontwerp/Bouwplan

In de derde fase maakt Rijne Energie c.s. een Definitief Ontwerp/Bouwplan (DO/Bouwplan). Op basis van dit DO/Bouwplan vraagt Rijne Energie c.s. vergunningen en ontheffingen aan voor tijdelijke

Burgemeester en wethouders

Datum 25 mei 2023
Ons kenmerk 4223780/20230526/HK

bouwwegen, elektriciteitskabels en eventuele nog andere uitvoeringsactiviteiten. Bij het waterschap vragen ze een Waterwetvergunning aan. Fase 3 wordt grotendeels uitgevoerd nadat bekend is welk type windmolens er geplaatst worden. Dan kan namelijk pas berekend worden hoe de (tijdelijke) bouwwegen precies komen te liggen en welke effecten dit heeft op het watersysteem en de mate waarin bomen in de weg staan voor de bouwwegen. Op basis van de huidige inzichten moeten er vermoedelijk ca. 24 bomen worden gekapt. In fase 3 wordt onderzocht hoe het aantal te kappen bomen beperkt kan worden, en of het mogelijk is om waardevolle bomen te verplaatsen of terug te planten. Tijdens fase 3 worden ook bijlagen toegevoegd aan de omgevingsvergunning m.b.t. bouwtechnische specificaties. Hiervoor hoeft niet opnieuw een besluitvormingsprocedure doorlopen te worden. Uitvoering van fase 3 is een verantwoordelijkheid van het college, omdat alle acties vallen binnen de dan vastgestelde kaders door de gemeenteraad.

Vertaling van uitnodigingskader naar de planologische besluiten

In het door de raad vastgestelde Uitnodigingskader is aangegeven aan welke kaders een initiatiefnemer voor een windpark zich moet houden. Deze kaders zijn nu vertaald naar juridisch bindende afspraken met Rijne Energie c.s. In onderstaand schema staat in welke documenten de kaders zijn verankerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in het bestemmingsplan (BP), de omgevingsvergunning (Wabo) en een ontheffing en melding op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Het groencompensatieplan (GCP) is een bijlage bij het bestemmingsplan. De anterieure overeenkomst (AOVK) is een privaatrechtelijke overeenkomst die de gemeente inmiddels is aangegaan met Rijne Energie c.s., omdat dat moet voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

Een deel van de kaders uit het uitnodigingskader worden juridisch vastgelegd op het moment dat Rijne Energie c.s. een DO/Bouwplan hebben opgesteld. Op dit moment zal gecontroleerd worden of is voldaan aan de kaders voor geluidarme windmolens en het kappen van bomen.

Kaders voor	Opgenomen in	Nog op te nemen in
Inrichting natuur, landschap en recreatie	BP, GCP en Wnb	Melding Wnb
Geluidarme windmolens		Wabo-bouw
Beperking hoorbaar geluid	BP en Wabo-milieu	
Beperking hinderlijke slagschaduw	BP, GCP en Wabo-milieu	
Openbare rapportage	Wabo-milieu en AOVK	
Lokaal bezit	AOVK	
Bijdrage aan omgevingsfonds	AOVK	
Gesocialiseerde grondvergoeding	AOVK	
Omwonendenvergoedingen	AOVK	
Opruimplicht	BP en Wabo-bouw	

Het plan bevat geen zonnevelden, dus de kaders voor zonnevelden zijn niet vertaald naar juridisch bindende afspraken.

Tijdelijk of permanent energielandschap?

In beantwoording van [schriftelijke vragen nr 230](#) hebben wij aangegeven dat in het coalitieakkoord de ambitie is opgenomen voor een permanent energielandschap. Dit heeft geen direct verband met de juridische uitwerking: uw raad ontvangt een voorstel voor een bestemmingsplan dat per definitie voor onbepaalde tijd is (totdat besloten wordt deze te wijzigen). Vergunningen voor windmolens hebben een tijdelijk karakter, omdat windmolens een technische levensduur hebben van circa 30 jaar en bij vervanging van de windmolens, vanwege innovatieve ontwikkelingen, een nieuwe vergunning nodig zal zijn. In het raadsbesluit van [9 juli 2020](#) staat dat "ruimte geboden wordt voor windmolens in het noorden van Rijnenburg en Reijerscop zolang als nodig voor een haalbare business case". Hieruit volgt een exploitatieperiode van 20 jaar. Deze periode verankeren we in de omgevingsvergunning en

Burgemeester en wethouders

Datum 25 mei 2023
Ons kenmerk 4223780/20230526/HK

de opstalovereenkomst voor het gebruik van de gemeentelijke grondposities. Op deze manier hebben we als gemeente maximale controle over de tijdelijkheid van de windmolens.

Strengere geluidsnormen

De locaties van de vier windmolens in het huidige plan zijn qua geluid optimaal voor bestaande woningen en woonwijken. Er staan 24 woningen binnen een afstand van 800 meter van een windmolen die een geluidsbelasting krijgen tussen de 40 en 44 dB Lden. Alle andere woningen krijgen een geluidsbelasting van 40 dB en minder naar mate ze verder weg liggen. De windmolens kunnen vol draaien zonder de door ons voorgestelde norm van 45 dB Lden te overschrijden. De geluidhinder die gepaard gaat met de maximale geluidbelasting van 45 dB Lden is vergelijkbaar met de nationaal geaccepteerde hinder als gevolg van autosnelwegen, spoorwegen en industrieterreinen. De 45 dB Lden wordt ook geadviseerd door de WHO en de GGD als maximale grenswaarde. Een strengere norm gaat te koste van de energieopbrengst en onze doelstelling om zoveel mogelijk duurzame energie binnen de gemeente op te wekken.

Het komt voor dat windmolens meer geluid maken omdat ze niet naar behoren werken. Om in dat geval direct te kunnen handhaven, is in een vergunning een geluidsnorm opgenomen voor een 'één minuutgemiddelde waarde'. Bij aanvang van de energieproductie en op moment dat er twijfel is over een goede werking van de windmolens, wordt een meting uitgevoerd. Bij normoverschrijding kan het bevoegd gezag direct handhaven.

Relatie met woningbouw in Rijnenburg

De 45 dB Lden geldt ook voor toekomstige nieuwbouw. In het ontwerpbestemmingsplan zijn twee referentiepunten opgenomen ten zuiden van de Ringkade. Via deze referentiepunten wordt de maximale geluidsbelasting voor nieuwbouw gehandhaafd op het moment dat de eerste woningen (of andere geluidsgevoelige objecten) in gebruik worden genomen. In de planvorming kan er eventueel voor gekozen worden om de woningen zo te bouwen dat ze minder gevoelig zijn voor het geluid van de windmolens of de woningbouw zo te faseren dat de woningen dichtbij een windmolen in een latere bouwphase zitten.

Zienswijzeperiode

Van 26 mei tot en met 6 juli 2023 kunnen zienswijzen ingediend worden op de ontwerpbesluiten over bestemmingsplan, omgevingsvergunning en ontheffing Wnb. Ook alle onderzoeken ter onderbouwing van deze besluiten liggen ter inzage.

De ingediende zienswijzen kunnen aanleiding zijn voor aanpassing van de besluiten. Rijkswaterstaat heeft al aangekondigd om een zienswijze in te dienen waarin ze aangeven of het nodig is om mitigerende maatregelen te treffen op basis van een onderzoek naar de verkeersveiligheid op knooppunt Oudenrijn, dat tijdens de zienswijzeperiode wordt afgerond. Dat zouden dan maatregelen zijn om de aandacht van de windmolens af te leiden. Als deze maatregelen nodig blijken, dan kunnen deze maatregelen toegevoegd worden aan het plan.

Informatieavonden

Op 7 juni 2023 organiseren we samen met Rijne Energie c.s. informatiebijeenkomsten in het plangebied en op 12 juni 2023 is er een online informatiebijeenkomst. Tijdens de informatiebijeenkomsten is er gelegenheid om vragen te stellen over het plan en de onderbouwing daarvan. Inwoners van de polder ontvangen hiervoor een uitnodiging in de bus en overige geïnteresseerden krijgen een uitnodiging via de digitale nieuwsbrief. Raadsleden zijn bij deze bijeenkomsten van harte welkom.

Burgemeester en wethouders

Datum 25 mei 2023
Ons kenmerk 4223780/20230526/HK

Vervolgproces

U heeft het raadsvoorstel voor de coördinatie geagendeerd voor de commissievergadering van 1 juni 2023. Wij verwachten in het 4^e kwartaal van 2023 het raadsvoorstel voor het bestemmingsplan aan uw raad voor te leggen ter besluitvorming. Als uw raad positief besluit over het bestemmingsplan, dan wordt door ons de omgevingsvergunning afgegeven op basis van de kaders uit dit bestemmingsplan. Het ontwerpbesluit over deze omgevingsvergunning ligt nu samen met het ontwerp bestemmingsplan ter inzage.

Tegen het raadsbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning en de ontheffing Wnb kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De Raad van State behandelt de besluiten als één besluit en dient binnen zes maanden na ontvangst van het verweerschrift een besluit te nemen. Lopende deze beroepsprocedure kan Rijne Energie c.s. de voorbereidingen starten voor de realisatie, waaronder de aanvraag van subsidie bij het rijk, inkoop van windmolens en het maken van een definitief ontwerp op basis van de ingekochte windmolens. Op basis van dit definitieve ontwerp worden de laatste vergunningen aangevraagd en bijlagen voor de omgevingsvergunning aangeleverd die nodig zijn om toestemming van de gemeente te krijgen om te starten met de bouw.

We verwachten dat de bouw van het windmolenpark in 2026 gestart wordt. Een beroepsprocedure bij de Raad van State of aanhoudende capaciteitsproblemen in het elektriciteitsnetwerk kunnen ervoor zorgen dat dit moment enkele jaren uitgesteld moet worden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

BIJLAGEN

Ontwerpbestemmingsplan Windpark Rijnenburg en Reijerscop – regels en toelichting,
inclusief bijlagen:

1. Groencompensatieplan
2. Handhavings- en rekenmethodiek
3. Lijst van bedrijfsactiviteiten
4. Locaties referentiepunten geluid en referentievlak slagschaduw Klein Rijnenburg

en inclusief bijlagen bij de toelichting:

1. VVGB Ministerie van Defensie
2. Brief van GS provincie Utrecht over toepassen artikel 9f Elektriciteitswet
3. Reactie nota NRD
4. *CombiMER*
5. Motivering lokale geluidsnormen
6. *Akoestisch onderzoek*
7. Motivering lokale slagschaduwnormen
8. *Onderzoek slagschaduw*
9. Motivering lokale normen externe veiligheid
10. *Onderzoek externe veiligheid*
11. *Natuurtoets*
12. Archeologische waardenkaart
13. *Landschappelijke analyse*
14. *Visualisaties t.b.v. landschappelijke analyse*
15. Waterparagraaf

16. Reactie nota vooroverlegreacties

Bijlagen 4, 6, 10, 11, 13 en 14 zijn niet opgenomen in dit document en wel in het document 'CombiMER'.

Ontwerpbestemmingsplan Windpark Rijnenburg en Reijerscop – verbeelding

Ontwerpomgevingsvergunning bestemmingsplan Windpark Rijnenburg en Reijerscop,
inclusief aanvraagdocument, toelichting op de aanvraag en de bijlagen daarbij:

1. *CombiMER*
2. Situatietekening permanent
3. Aanzichttekening
4. Machtigingsformulier
5. Archeologisch vooronderzoek
6. Brief intrekken activiteit inrit
7. Brief intrekken tijdelijke bouwwegen

Bijlage 1 is niet opgenomen in dit document en wel in het document 'CombiMER'.

Ontwerpontheffing Wet natuurbescherming Windpark Rijnenburg en Reijerscop,
inclusief toelichting en bijlagen:

1. Aanvraag
2. Kaart plangebied
3. Lijst met aangevraagde soorten en verbodsbepalingen
4. Voorgeschreven maatregelen
5. Natuurtoets
6. Activiteitenplan soortenbescherming

Burgemeester en wethouders

Datum 25 mei 2023
Ons kenmerk 4223780/20230526/HK

7. Activiteitenplan compensatieplan
8. Notitie aanvullende gegevens
9. Belang van de ingreep
10. *CombiMER*
11. Machtigingsformulier

Bijlage 10 is niet opgenomen in dit document en wel in het document 'CombiMER'.

CombiMER,

inclusief bijlagen:

- Akoestisch onderzoek
- Onderzoek slagschaduw
- Onderzoek externe veiligheid
- Natuurtoets
- Landschappelijke analyse
- Visualisaties t.b.v. landschappelijke analyse

Anterieure overeenkomst,

inclusief bijlagen:

1. Visie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
2. Uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
3. Initiatiefvoorstel Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
4. VO Energielandschap (Voorontwerp)
5. Tekeningen Exploitatiegebied
6. Planning
7. Groencompensatieplan